

ОДЛУКУ**О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О ОДРЕЂИВАЊУ ПРИОРИТЕТНИХ ПРОЈЕКТАТА ИЗ ПРОГРАМА ЈАВНИХ ИНВЕСТИЦИЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ИЗ БУЏЕТА У 2022. ГОДИНИ, СА РАСПОДЈЕЛОМ СРЕДСТАВА****I**

У Одлуци о одређивању приоритетних пројеката из Програма јавних инвестиција Републике Српске за финансирање из Буџета у 2022. години, са расподјелом средстава ("Службени гласник Републике Српске", бр. 9/22, 12/22, 14/22, 17/22, 19/22, 23/22, 30/22, 32/22, 33/22, 38/22, 45/22, 58/22, 60/22, 62/22, 66/22 и 69/22), у тачки I у подтачки (1) износ: "245.000.000,00 КМ" замјењује се износом: "246.610.000,00 КМ", у подтачки (2) износ: "244.466.036,00 КМ" замјењује се износом: "246.602.514,00 КМ", а у алинеји 93. брише се тачка, ставља се запета и послје алинеје 93. додају се нове алинеје 94, 95, ..., 98, које гласе:

"94. суфинансирање реконструкције локалног пута Горњи Вијачани - Сабањска Ријека (граница општине Челинац) у општини Прњавор, носилац пројекта Општина Прњавор, вриједност пројекта 390.000,00 КМ,

95. санација инсталација објекта ЈУ Гимназија Бањалука, носилац пројекта Јавна установа Гимназија Бањалука, вриједност пројекта 196.478,00 КМ,

96. изградња стамбених зграда у насељу Баре (општина Соколац) - завршетак вањског уређења и прикључак на мрежу централног гријања, носилац пројекта Општина Соколац, вриједност пројекта 200.000,00 КМ,

97. израда студије оправданости, стручног мишљења и урбанистичко-техничких услова и пројектно-техничке документације за изградњу укључно-искључне петље на Ауто-путу '9. јануар' на локацији Поточани у општини Прњавор, носилац пројекта Општина Прњавор, вриједност пројекта 350.000,00 КМ,

98. суфинансирање санације, адаптације и рестаурације куће Милановић у Бањалуци, носилац пројекта Град Бањалука, вриједност пројекта 1.000.000,00 КМ".

II

У тачки III послје ријечи: "Јавно предузеће 'Противградна превентива' а.д. Градишка" брише се слово: "и" и додаје се запета, а послје ријечи: "Град Дервента" умјесто тачке ставља се запета и додају се ријечи: "Јавна установа Гимназија Бањалука, Општина Соколац и Град Бањалука".

III

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-2573/22
28. јула 2022. године
Бањалука

Предсједник
Владе,
Радован Вишковић, с.р.

1532

На основу члана 43. ст. 1. и 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), Влада Републике Српске, на 179. сједници, одржаној 21.7.2022. године, доноси

ОДЛУКУ**О ИЗМЈЕНИ И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ****I**

У Одлуци број: 04/1-012-2001/07, од 29.11.2007. године ("Службени гласник Републике Српске", број 109/07), у тачки I подтачки А) у алинеји 2) II спрат додају се ријечи: "Вијеће народа Републике Српске - 10 канцеларија", алинеја 4) IV спрат и V спрат мијења се и гласи:

"- Комисија за концесије Републике Српске - 10 канцеларија - IV спрат;

- Развојна агенција Републике Српске - 11 канцеларија - V спрат;

- Републичка дирекција за обнову и изградњу - четири канцеларије - V спрат.",

а у алинеји 6) VII спрат додају се ријечи: "Републички центар за истраживање рата, ратних злочина и тражење несталих лица - 10 канцеларија".

II

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-2557/22
21. јула 2022. године
Бањалука

Предсједник
Владе,
Радован Вишковић, с.р.

1533

На основу члана 207. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник Републике Српске", бр. 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18), генерални секретар Владе Републике Српске доноси

ЗАКЉУЧАК

О ИСПРАВЦИ ТЕХНИЧКЕ ГРЕШКЕ У РЈЕШЕЊУ О ИМЕНОВАЊУ ВД ЧЛАНА УПРАВНОГ ОДБОРА ЈЗУ БОЛНИЦА "СВЕТИ ВРАЧЕВИ" БИЈЕЉИНА, број: 04/1-012-2-2386/22, Од 7.7.2022. ГОДИНЕ ("Службени гласник Републике Српске", број 70/22)

У Рјешењу о именовану в.д. члана Управног одбора ЈЗУ Болница "Свети Врачеви" Бијељина, број: 04/1-012-2-2386/22, од 7.7.2022. године ("Службени гласник Републике Српске", број 70/22), у тачки 1. умјесто ријечи: "Драгојевић" треба да стоји ријеч: "Драгојловић".

Број: 04.2/012-1524/22
27. јула 2022. године
Бањалука

Генерални секретар
Владе,
Др Синиша Каран, с.р.

1534

На основу члана 105. став 5. Закона о средњем образовању и васпитању ("Службени гласник Републике Српске", бр. 41/18, 35/20 и 92/20), и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 115/18, 111/21, 15/22 и 56/22), министар просвјете и културе, на приједлог Републичког педагошког завода, 8. јула 2022. године, доноси

ПРАВИЛНИК

О СТАНДАРДИМА РАДА ПЕДАГОГА, ПСИХОЛОГА, СОЦИЈАЛНОГ РАДНИКА И ДЕФЕКТОЛОГА У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИМ УСТАНОВАМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се стандарди рада педагога, психолога, социјалног радника и дефектолога / специјалног едукатора – рехабилитатора у средњим школама, као и групе њихових послова, подручја рада и кључни послови и компетенције.

Члан 2.

Стандарди рада педагога, психолога, социјалног радника и дефектолога / специјалног едукатора рехабилитатора у средњим школама имају за циљ унапређење квалитета образовно-васпитног процеса кроз унапређење њиховог рада.

Члан 3.

Стандарди рада педагога, психолога, социјалног радника и дефектолога / специјалног едукатора – рехабилитатора користе се за:

1) уједначено разумијевање њихових послова у васпитно-образовним установама,

2) координацију активности са другим занимањима унутар образовно-васпитног система,

3) дефинисање оквира за самопроцјену и спољашњу евалуацију и надзор квалитета њиховог рада,

4) конзистентан приступ при развијању њихових потребних компетенција током иницијалног образовања, правничког стажа и стручног усавршавања,

5) професионални развој у контексту цијеложивотног учења.

Члан 4.

(1) Стандардима рада педагога, психолога, социјалног радника и дефектолога / специјалног едукатора – рехабилитатора у средњим школама дат је опис занимања, дефинисане су групе послова, односно подручја рада, кључни послови унутар сваког подручја рада и компетенције потребне да би се тај посао успјешно обављао.

(2) Компетенције из става 1. овог члана дефинисане су у форми показатеља успјешно обављеног посла, представљају генерички оквир и не обухватају све специфичне обавезе и одговорности, него омогућавају флексибилност и уважавају индивидуалне стилове, потребе и контекст.

(3) Стандарди рада педагога, психолога, социјалног радника и дефектолога / специјалног едукатора – рехабилитатора у средњим школама садржани су у Прилогу 1. овог правилника и чине његов саставни дио, а биће објављени у посебној публикацији.

Члан 5.

Стандарди рада за педагога у средњој школи су сљедеће групе послова, односно подручја рада и кључни послови:

1) планирање, програмирање, и организовање рада васпитно-образовне установе:

1. учешће у планирању и програмирању рада васпитно-образовне установе,

2. израда плана и програма рада педагога,

3. формирање одјељења,

4. организација ваннаставних и ваншколских активности и манифестација,

5. учешће у планирању и организацији образовно-васпитног процеса,

2) праћење, вредновање и унапређивање образовно-васпитног рада:

1. систематско праћење и вредновање образовно-васпитног процеса,

2. праћење напредовања ученика,

3. праћење иновативних активности и пројеката,

4. координација процеса самоевалуације квалитета и ефеката рада васпитно-образовне установе,

3) рад са ученицима:

1. подршка развоју и напредовању ученика,

2. педагошки савјетодавни и корективни рад са ученицима (индивидуални или групни),

3. рад са ученицима на превенцији потешкоћа у учењу и понашању,

4. упис ученика у васпитно-образовну установу,

5. рад на професионалној оријентацији ученика,

4) рад са наставницима:

1. унапређење квалитета и ефикасности образовно-васпитног рада са ученицима,

2. креирање климе за подршку и учење,

3. подршка наставницима у раду са ученицима са сметњама у развоју и талентованим/надареним ученицима,

4. подршка у унапређењу партнерства са породицама и заједницом,

5) партнерство са породицом и заједницом:

1. израда плана за развој партнерства са породицом и заједницом на нивоу васпитно-образовне установе,

2. развој партнерства, едукативни и савјетодавни рад са породицом,

3. развој партнерства школе и друштвене заједнице,

6) професионални развој:

1. саморефлексија и самоевалуација и израда плана професионалног развоја,

2. континуирано стручно усавршавање и професионални развој на нивоу васпитно-образовне установе,

7) рад у стручним органима и тимовима на нивоу васпитно-образовне установе и ван ње

1. учешће у раду стручних и савјетодавних органа васпитно-образовне установе,

2. учешће у раду тимова на нивоу васпитно-образовне установе,

3. учешће у раду професионалних тијела и организација ван васпитно-образовне установе,

4. менторство.

Члан 6.

Стандарди рада за психолога у средњој школи су сљедеће групе послова, односно подручја рада и кључни послови:

1) рад са ученицима:

1. психолошка процјена ученика,

2. планирање рада са ученицима,

3. психолошко-савјетодавни рад са ученицима (индивидуални и/или групни),

4. превентивни рад са ученицима,

5. рад са талентованим и надареним ученицима и рад са ученицима са сметњама у развоју,

6. рад на професионалној оријентацији ученика,

7. подршка раду ученичких организација,

2) рад са родитељима:

1. психолошко-савјетодавни рад са родитељима (индивидуални и/или групни),

2. едукативна подршка родитељима,

3. планирање рада са родитељима,

4. рад са родитељима талентованих и надарених ученика и ученика са сметњама у развоју,

5. подршка у раду савјета родитеља,

3) рад са наставницима:

1. психолошко-савјетодавни рад са наставницима (индивидуални и/или групни),

2. пружање подршке наставницима у раду са ученицима са сметњама у развоју и талентованим и надареним ученицима,

3. едукативна подршка наставницима,

4. планирање рада са наставницима,

4) планирање и програмирање, документовање и аналитичко-истраживачки рад:

1. израда програма рада,

2. вођење психолошке документације,

3. учешће у истраживачким пројектима,

4. осмишљавање и коришћење психолошких мјерних инструмената,

5) професионални развој и вредновање квалитета рада васпитно-образовне установе:

1. професионални развој,

2. учешће у процесу самоевалуације и самовредновања рада васпитно-образовне установе,

6) рад у стручним органима, тимовима и сарадња са друштвеном средином:

1. рад у стручним органима,
2. рад у тимовима,
3. сарадња са друштвеном средином,
4. менторство.

Члан 7.

Стандарди рада за социјалног радника у средњој школи су сљедеће групе послова, односно подручја рада и кључни послови:

- 1) рад са ученицима:
  1. индивидуални и групни савјетодавни рад са ученицима,
  2. идентификовање ученика у ризику и пружање подршке и помоћи,
  3. планирање и израда индивидуалног плана за ученика,
  4. планирање и предузимање конкретних активности и интервенција на превазилажењу или ублажавању неповољних околности за ученике,
  5. документовање рада са ученицима,
- 2) рад са породицом:
  1. индивидуално и групно информисање и савјетовање,
  2. планирање и предузимање конкретних активности, односно интервенција на унапређивању социјалног положаја и породичног функционисања и помоћ у отклањању и ублажавању тешкоћа,
  3. укључивање родитеља у активности васпитно-образовне установе (социјалне акције, пројекте, ваннаставне активности, професионалну оријентацију),
- 3) аналитичко-истраживачки и превентивни рад:
  1. праћење и анализа социјалних услова, потреба и ризичних понашања ученика,
  2. учешће у истраживањима од интереса за васпитно-образовну установу и заједницу,
  3. превентивно дјеловање,
  - 4) планирање рада, сарадња са наставницима и стручним органима васпитно-образовне установе:
    1. учешће у изради годишњих аката васпитно-образовне установе из домена свог рада,
    2. израда годишњег плана и програма рада социјалног радника,
    3. индивидуално и групно информисање и савјетовање наставника,
    4. учешће у организовању тимова и тимском раду у васпитно-образовној установи,
    5. учешће у раду сједница стручних органа,
    6. рад у мултисекторском тиму,
  - 5) сарадња са локалном заједницом и другим институцијама и организацијама:
    1. сарадња са професионалцима, институцијама и организацијама на нивоу локалне заједнице и шире,
    2. иницирање и учешће у пројектним активностима и истраживањима,
  - 6) развој професионалних вјештина и знања:
    1. континуирано стручно усавршавање
    2. праћење развоја и иновација у социјалном раду кроз савремену литературу, едукације, учешће на семинарима и др.,
    3. континуирано праћење промјена у законским прописима који се односе на области дјеловања социјалног рада и образовања,
    4. менторство.

Члан 8.

Стандарди рада за дефектолога / специјалног едукатора – рехабилитатора у средњој школи су сљедеће групе послова, односно подручја рада и кључни послови:

- 1) планирање, програмирање и припремање за непосредан рад,
  1. израда годишњег плана и оперативних планова и програма рада дефектолога / едукатора – рехабилитатора,
  2. планирање и програмирање и припремање непосредног рада са ученицима,
  3. израда плана и програма рада са наставницима и родитељима,
  4. израда и одабир дијагностичких и дидактичких материјала,
- 2) рад са ученицима:
  1. превентивни рад на смањењу ризика да одступања у развоју и тешкоће не прерасту у трајне сметње и допринесу развоју хендикепа,
  2. опсервација, процјена и дијагностика,
  3. реализација едукацијско-рехабилитацијских програма кроз савјетодавни и корективни индивидуални или групни рад,
- 3) сарадња са породицом:
  1. инструктивни рад са родитељима, односно старатељима ученика,
  2. савјетодавни рад са породицом ученика,
  3. информисање родитеља о напредовању ученика,
  - 4) стварање услова за развој и учење ученика и креирање инклузивне климе:
    1. тимски рад и сарадња са професионалцима у васпитно-образовној установи,
    2. учешће у раду стручних органа, тимова, и комисија,
    3. савјетодавно-инструктивни рад са наставницима,
    4. савјетодавни рад са ученицима типичног развоја и њиховим родитељима,
    5. сарадња са стручњацима и релевантним установама у локалној заједници,
  - 5) праћење и документовање развоја и напредовања ученика,
    1. вођење евиденције о свом раду,
    2. евиденција непосредног рада са ученицима,
    3. евиденција о опсервацији, процјени и напредовању ученика,
    4. евиденција рада са родитељима и наставницима,
    5. израда стручних мишљења, анализа и извјештаја,
  - 6) професионални развој:
    1. саморефлексија и самоевалуација,
    2. континуирано индивидуално и групно стручно усавршавање,
    3. сарадња у функцији професионалног развоја,
    - 7) активности усмјерене на унапређење и осигурање квалитета рада школе:
      1. аналитичко-истраживачки рад,
      2. мултисекторска и интердисциплинарна сарадња,
      3. учешће у праћењу и вредновању квалитета васпитно-образовног рада,
      4. учешће у планирању и програмирању аката школе из дјелокруга своје надлежности.

Члан 9.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 07.05/020-1554/21
8. јула 2022. године
Бања Лука

Министар,
Др Наталија Тривић, с.р.

ПРИЛОГ 1.**СТАНДАРДИ РАДА ПЕДАГОГА, ПСИХОЛОГА, СОЦИЈАЛНОГ РАДНИКА И ДЕФЕКТОЛОГА У СРЕДЊИМ ШКОЛАМА****ОПИС ЗАНИМАЊА/КЉУЧНИ ПОСЛОВИ И ПОТРЕБНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ**

Стандард рада дефинише кључне области и послове који су у дјелокругу рада педагога, психолога, социјалног радника и дефектолога / специјалног едукатора – рехабилитатора као и компетенције потребне како би се тај посао успјешно обављао. Послови и компетенције дефинисане стандардима представљају генерички оквир, и не обухватају све специфичне обавезе и одговорности условљене контекстом у којем раде, потребама установе и дјецe, те бројем ангажованих педагога, психолога, социјалних радника и дефектолога / специјалних едукатора – рехабилитатора у одређеној установи. Компетенције су дефинисане тако да омогућавају флексибилност, и уважавају индивидуалне стилове, потребе и контекст у којем раде.

Стандарди рада треба да представљају усаглашени минимум најбоље праксе у складу са потребама занимања, образовно-васпитног система и дефинисаним законским оквиром. Они омогућавају да се осигура јасноћа очекивања у погледу рада педагога, психолога, социјалних радника и дефектолога / специјалних едукатора – рехабилитатора, дају оквир за самопроцјену и вањску евалуацију, омогућавају координацију са другим занимањима унутар образовно-васпитног система и др.

У овом прилогу дат је приједлог стандарда за четири занимања стручних сарадника у средњим школама:

- педагог,
- психолог,
- социјални радник,
- дефектолог / специјални едукатор – рехабилитатор.

СВРХА СТАНДАРДА

Примарна сврха стандарда је да допринесе унапређењу образовно-васпитног процеса кроз унапређење квалитета рада свих запослених у стручним службама. Истовремено, стандардима се жели нагласити значај рада стручне службе, њихов допринос у раду са ученицима, те специфичност и ширина дјелокруга њиховог рада.

Стандарди требају омогућити уједначено разумијевање полова педагога, психолога, социјалних радника и дефектолога / специјалних едукатора – рехабилитатора у средњим школама и конзистентан приступ у пружању подршке за развијање потребних компетенција за наведене стручњаке у свим фазама – током иницијалног образовања, приправничког стажа, те кроз континуирани професионални развој и цијеложивотно учење.

Стандарди представљају полазишни документ који може послужити као основа за:

- Израду подзаконских аката у вези са уређењем занимања педагога, психолога, социјалних радника и дефектолога / специјалних едукатора – рехабилитатора, али и других чланова стручне службе у средњим школама.
- Самопроцјену и вањску процјену квалитета рада стручне службе.
- Израду плана подршке за приправнике и унапређивање система процјене у вези са полагањем стручног испита.
- Израду плана професионалног развоја заснованог на објективним процјенама потреба.
- Повезивање са институцијама за иницијално образовање будућих запослених у стручним службама.
- Повезивање и бољу координацију са специфичним институцијама и службама у заједници, попут центара за социјални рад, савјетовалишта, здравствених институција и других који уско сарађују са васпитно-образовним установама.
- Усаглашавање и координацију обавеза и послова унутар средње школе и стручне службе.
- Израду планова рада стручне службе.

ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ У СТРУЧНОЈ СЛУЖБИ СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Стандарди за поједина занимања у оквиру стручне службе дефинишу кључне послове и компетенције унутар специфичног дјелокруга рад. Ове компетенције се стичу, унапређују и развијају како током иницијалног образовања тако и кроз континуирани професионални развој и цијеложивотно учење.

Међутим, неке од компетенција могу се издвојити као кључне претпоставке за квалитетан рад свих запослених у стручним службама и као такве се могу сматрати обавезујућим. Сваки педагог,

психолог, социјални радник и дефектолог / специјални едукатор – рехабилитатор дужан је да:

а) Познаје релевантне законе и подзаконске акте којима се регулише рад у васпитно-образовној установи и обавезе и увијек дјелује у складу са њима; према обавезама се односи професионално, одржавајући високе стандарде одговорности, тачности и етичности у свом раду.

б) Познаје и поштује Конвенцију о правима дјетета, Конвенцију о заштити лица са инвалидитетом и другу међународну и локалну легислативу у вези са заштитом и остваривањем права дјетета и породица; дјелује у складу с професионалним начелима и одржава високе стандарде етике и понашања према дјеци, родитељима и колегама; чува приватност и штити податке о дјеци и породицама, градећи односе узајамног повјерења и поштовања.

ц) Редовно прати достигнућа у области струке и релевантних научних дисциплина, резултате истраживања и примјере добрих пракси, и у складу са тим иновира и унапређује свој рад и рад цијеле установе; ефикасно користи информацијско-комуникацијску технологију и друге професионалне алате.

д) У свом раду досљедно моделује и промовише вриједности узајамног поштовања и очувања достојанства сваког лица без обзира на социоекономски статус, поријекло, вјерску и националну припадност и др.; промовише вриједности друштвене правде, ненасиља и потиче стварање инклузивне културе у својој установи и заједници.

е) Ефикасно ради у тиму остварујући блиску сарадњу са колегама у стручној служби, менаџментом установе и свим запосленима, како би осигурали уједначено поступање и подршку сваком ученику и породици.

УСЛОВИ РАДА

Радно окружење и специфичности посла

Ради природе посла потребно је да педагог, психолог, социјални радник и дефектолог / специјални едукатор – рехабилитатор имају издвојен и сигуран простор за рад, који омогућава индивидуалне или групне разговоре са ученицима, породицама и сл.

Такође, потребно је обезбиједити простор за сигурно чување документације и података о ученицима и породицама, са лимитираним приступом.

АЛАТИ КОЈИМА СЕ КОРИСТЕ

Послови педагога, психолога, социјалног радника и дефектолога / специјалног едукатора – рехабилитатора укључују низ специјализованих алата и инструмената (тестови, формулари за праћење, скала, инструменти за процјену зрелости и сл.) који су предмет процјене и ревизије, па их је потребно осигурати и редовно обновљати.

Педагогу, психологу, социјалном раднику и дефектологу / специјалном едукатору – рехабилитатору су потребни дидактички и други специјализовани материјали, апарати и уређаји, те асистивне технологије за рад са ученицима, породицама, наставницима и др.

СТАНДАРД РАДА**ПЕДАГОГ****ОПИС ЗАНИМАЊА / КЉУЧНИ ПОСЛОВИ И ПОТРЕБНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ****ОПИС ЗАНИМАЊА**

Педагог је стручни сарадник са широким дјелокругом рада усмјереним ка сталном праћењу и унапређивању образовно-васпитне праксе која треба осигурати да сваки ученик оствари своје пуне потенцијале, учи, расте и развија се у окружењу које је инклузивно, сигурно и подстицајно. У сарадњи са управом, другим стручним сарадницима, те наставницима, педагог учествује у свим сегментима и фазама рада васпитно-образовне установе: планирању, програмирању, организацији, реализацији, вредновању и унапређивању. У процесу заједничког планирања рада васпитно-образовне установе, педагог се ослања на резултате евалуација и анализа стања које израђује, пратећи квалитативне и квантитативне показатеље у вези са напредовањем ученика и друге индикаторе квалитета. Реализује и иницира истраживања која доприносе дубљем разумијевању узрока одређених проблема, или ефеката уведених промјена и резултате користи за даље планирање рада. У раду са ученицима, педагог успоставља односе узајамног повјерења, помажући им да спрјече или превазиђу потешкоће са којима се суочавају и јачајући њихове социјалне и емоционалне вјештине. Педагог обавља савјетодавни рад са ученицима и, заједно са наставницима, израђује план подршке. Педагог подстиче развој здравих животних навика код ученика, ненасилну комуникацију и развој вриједности, утичући на стварање климе и културе засноване на узајамној подршци, емпатији и пријатељству. У том контексту, педагог остварује уску сарадњу са породицама, помажући им да унаприједи своје родитељске ком-

петенције, разумију развој и потребе дјетета, и постану истински партнери васпитно-образовне установе у свим њеним сегментима. Као стручњак и критички пријатељ, педагог пружа подршку наставницима у планирању и реализацији процеса подучавања, праћења и процјењивања напредовања ученика, помажући им да креирају добро окружење за учење и одаберу адекватне методе и стратегије засноване на савременом курикулуму и исходима учења. Педагог пружа подршку у идентификацији ученика са одређеним сметњама у развоју, као и надарених/талентованих ученика, и учествује као дио тима у изради ИОП-а, анализира потребе наставника за даљим стручним усавршавањем, и пружа подршку у организацији различитих прилика за професионалну сарадњу, узајамно учење и рефлексију. Педагог анализира свој рад и континуирано учи развијајући своје професионалне компетенције, прати и уводи иновацију у свој рад и рад васпитно-образовне установе, засноване на научним достигнућима и примјерима добре праксе. Поштује етички кодекс професије, подстиче и одржава добре професионалне односе са колегама и доприноси развоју васпитно-образовне установе и професије у цјелини.

КЉУЧНИ ПОСЛОВИ И КОМПЕТЕНЦИЈЕ

ГРУПЕ ПОСЛОВА	КЉУЧНИ ПОСЛОВИ	КОМПЕТЕНЦИЈЕ Педагог је компетентан да:
1. ПЛАНИРАЊЕ, ПРОГРАМИРАЊЕ И ОРГАНИЗОВАЊЕ РАДА УСТАНОВЕ	<p>1.1. Учесће у планирању и програмирању рада васпитно-образовне установе</p> <p>1.2. Израда плана и програма рада педагога</p> <p>1.3. Формирање одјељења</p> <p>1.4. Организација ваннаставних и ваншколских активности и манифестација</p> <p>1.5. Учесће у планирању и организацији образовно-васпитног процеса</p>	<p>- Учесћује, као дио тима и уз вођство управе школе, у изради Годишњег програма рада установе, заснованог на анализи стања и потреба, те постављеним дугорочним циљевима.</p> <p>- У складу са Годишњим програмом рада школе, те у координацији са другим стручним сарадницима, изради годишњи и оперативни план и програм рада педагога, узимајући у обзир потребе ученика, наставника. Редовно документује свој рад и резултате активности.</p> <p>- Познаје, бира, прилагођава и користи различите методе за процјену ученика у функцији формирања одјељења, распоређивања новопридошлих ученика или ученика који су упућени да понове разред.</p> <p>- Испитује потребе и интересовања ученика за учешће у ваннаставним активностима, осигуравајући да се сваки ученик осјећа прихваћено и добродошло.</p> <p>- Заједно са наставницима успоставља критерије за праћење ефеката ваннаставних активности у складу са потребама и интересовањима ученика.</p> <p>- Пружа стручну помоћ наставницима у планирању наставног процеса, користећи своје познавање развојне психологије, организације савременог наставног програма, ефикасних методичких и васпитних поступака.</p>
2. ПРАЋЕЊЕ, ВРЕДНОВАЊЕ И УНАПРЕЂИВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	<p>2.1. Систематско праћење и вредновање образовно-васпитног процеса</p> <p>2.2. Праћење напредовања ученика</p> <p>2.3. Праћење иновативних активности и пројеката</p> <p>2.4. Координација процеса самоевалуације квалитета и ефеката рада васпитно-образовне установе</p>	<p>- Дефинише јасне и мјерљиве индикаторе за праћење и вредновање рада васпитно-образовне установе засноване на принципима инклузивне, квалитетне школе.</p> <p>- Бира, прилагођава и користи различите инструменте за опсервацију образовно-васпитног процеса, ваннаставних и ваншколских активности, у складу са постављеним индикаторима квалитета.</p> <p>- Прати развој ученика у свим аспектима, анализирајући утицај и ефикасност образовно-васпитног рада на развој; даје стручно мишљење и помаже наставницима да прилагоде свој рад потребама ученика.</p> <p>- Заједно са наставницима и управом васпитно-образовне установе, израђује квалитативну и квантитативну анализу постигнућа и напредовање ученика у учењу/развоју и владању на класификационим периодима, те предлаже мјере за побољшање.</p> <p>- Реализује различита квалитативна, квантитативна и акциона истраживања са циљем анализе квалитета образовно-васпитног рада, утврђивања узрока одређених проблема, или ефикасности нових приступа и модела рада; укључује наставнике у истраживања, и подстиче их да их самостално реализују.</p> <p>- Уводи и пружа подршку наставницима у побољшању образовно-васпитног рада, у складу са резултатима истраживања, доказаним примјерима добре праксе и савременим научним достигнућима.</p> <p>- Као члан тима координира процес самоевалуације и евалуације рада васпитно-образовне установе, укључујући у тај процес на примјерен начин и ученике, родитеље и све запослене; укључује све у професионалну расправу о резултатима и могућностима за унапређење.</p>

3. РАД СА УЧЕНИЦИМА	<p>3.1. Подршка развоју и напредовању ученика</p> <p>3.2. Педагошки савјетодавни и корективни рад са ученицима (индивидуални или групни)</p> <p>3.3. Рад са ученицима на превенцији потешкоћа у учењу и понашању</p> <p>3.4. Упис ученика у васпитно-образовну установу</p> <p>3.5. Рад на професионалној оријентацији ученика</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Упознаје ученике са радом педагога и успоставља са њима однос повјерења и узајамног уважавања како би им пружио адекватну подршку и помоћ када је то потребно. - Прати развој и потребе ученика и пружа савјете и подршку ученицима у договору са наставницима и родитељима, или на захтјев самог ученика у области учења, развоја, социјалних односа и других питања и проблема са којима се ученици сусрећу. - Обавља педагошки савјетодавни рад, те педагошко корективни рад, израђује план подршке за ученика када је то потребно; води евиденцију о раду с учеником и оствареном напретку, као и евентуалним потешкоћама. - Организује активности са ученицима које промовишу здраве навике и стилове живота (радионице, предавање, презентације...) и активно укључује ученике у процес; код ученика развија универзалне људске вриједности узајамног поштовања, подршке и бриге, укључујући и бригу о природи и окружењу. - Познаје и примјењује у раду протоколе о поступању у случајевима вршњачког насиља и насиља над ученицима и о томе упознаје ученике на развојно примјерен начин, осигуравајући да сваки ученик разумије шта је насиље, како га препознати и коме се обратити; са другим стручњацима осмишљава и реализује превентивне и интервентне програме, поучавајући ученике саморегулацији, ненасилном рјешавању проблема и другим стратегијама. - Као члан тима врши процјену когнитивне, социјалне и емоционалне спремности дјетета за упис у школу као и рангирање и анализу потребне документације, водећи рачуна о специфичностима сваког ученика. - Као члан тима учествује у изради програма професионалне оријентације, односно каријерног савјетовања ученика и пружа им потребне информације које им могу помоћи при одабиру занимања и/или наставка школовања. - Континуирано води и прегледа документацију о раду са ученицима и чува повјерљивост свих података.
4. РАД СА НАСТАВНИЦИМА	<p>4.1. Унапређење квалитета и ефикасности образовно-васпитног рада са ученицима</p> <p>4.2. Креирање климе за подршку и учење</p> <p>4.3. Подршка наставницима у раду са ученицима са посебним образовно-васпитним потребама</p> <p>4.4. Подршка унапређењу партнерства са породицама и заједницом</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Прати и пружа стручну помоћ наставницима у реализацији наставног плана и програма – прати и предлаже методичке поступке, облике рада, дидактичка средства и др. - Пружи подршку наставницима у креирању подстицајне и сигурне средине за учење (организација простора, избор дидактичких средстава и материјала, мјере сигурности). - Помаже наставницима у примјени васпитних поступака који потичу позитивну дисциплину засновану на стварању добрих односа са и међу ученицима, развоја саморегулације, одговорности за сопствене поступке, разумијевања посљедица понашања на друге, развоја емпатије и сл. - Организује састанке са наставницима појединачно и у групама, како би подстакао добре и професионалне односе, узајамну подршку и сарадњу у планирању и реализацији рада са ученицима, заједничком рјешавању проблема и прављењу уједначених васпитних и других стратегија. - Помаже наставницима да израде јасне и уједначене критеријуме за праћење и процјењивање (оцјењивање) напредовања дјете; подстиче кориштење формативног праћења и процјењивања ради правовремене подршке ученицима. - Опсервира и, заједно са наставником, анализира часове у складу са договореним критеријима, и даје конструктивну повратну информацију и препоруке за побољшање рада. - Пружа стручну помоћ наставницима у идентификацији и опсервацији ученика са посебним васпитно-образовним потребама, те вођењу адекватне документације произашле из опсервације. - Пружа подршку у изради индивидуалног образовног плана, његовој имплементацији и праћењу напредовања и постигнућа ученика, градећи на снагама и могућностима сваког дјетета. - Подстиче развој партнерства са породицом и заједницом помажући наставницима да развију план и припреме активности у складу са потребама дјете и породица, и циљевима васпитно-образовне установе. - Када је то потребно, помаже наставницима да разријеше одређене потешкоће, неспоразуме, или побољшају комуникацију са појединим породицама, имајући у виду најбољи интерес дјетета. - Упознаје наставнике са Листом за систематизовање наставничких опсервација и пружа подршку у њеној примјени.

<p>5. ПАРТНЕРСТВО СА ПОРОДИЦОМ И ЗАЈЕДНИЦОМ</p>	<p>5.1. Израда плана за развој партнерства са породицом и заједницом на нивоу васпитно-образовне установе</p> <p>5.2. Развој партнерства, едукативни и савјетодавни рад са породицом</p> <p>5.3. Развој партнерства школе и друштвене заједнице</p>	<ul style="list-style-type: none"> - У сарадњи са руководством васпитно-образовне установе израђује свеобухватни план развоја партнерства са породицама и заједницом, усмјерен на успостављање добрих односа заснованих на узајамном повјерењу и поштовању. - У складу са планом и потребама родитеља, организује или самостално реализује различите форме едукативног и/или савјетодавног рада са породицама (радионице, предавања и сл.) на тему васпитних поступака, учења и развоја дјете и других које доприносе развоју партнерства и јачању родитељских компетенција; - Помаже у активном укључивању родитеља у различите активности у васпитно-образовној установи, његујући добре узајамне односе, и посвећеност заједничком раду на пружању подршке сваком ученику; креира услове да се сваки родитељ осјећа добродошло и прихваћено. - У сарадњи са другим стручњацима, пружа савјетодавну помоћ и подршку појединим родитељима или групама родитеља ученика који имају потешкоће у развоју, учењу, проблеме у понашању или су надарена, односно талентована. - Родитеље упознаје са школским правилима понашања и узајамног опхођења, као и са протоколом о поступању у случајевима вршњачког насиља и насиља над ученицима, позивајући се да се активно укључе у све превентивне активности. - Иницира и остварује сарадњу са релевантним институцијама и установама за бригу о дјечи и породицама и посредује у заједничком дјеловању на превенцији и у случајевима пружања подршке дјечи и породицама. - Остварује сарадњу са културним, умјетничким институцијама, организацијама цивилног друштва, у циљу обогаћивања образовно-васпитног процеса, ваннаставних и ваншколских активности.
<p>6. ПРОФЕСИОНАЛНИ РАЗВОЈ</p>	<p>6.1. Саморефлексија и самоевалуација и израда плана професионалног развоја</p> <p>6.2. Континуирано стручно усавршавање и професионални развој на нивоу васпитно-образовне установе</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Анализира и вреднује свој рад на основу објективних показатеља, и израђује лични план професионалног развоја; користи формалне, неформалне и информалне прилике за професионални развој и напредовање. - Организује различите програме и форме професионалног развоја на нивоу васпитно-образовне установе, у складу са потребама наставника, циљевима васпитно-образовне установе, те потребама и постигнутим резултатима ученика; прати и документује ефикасност ових програма. - Помаже наставницима да процјене свој рад и поставе циљеве за професионални развој, засноване на стандардима занимања. - Ствара климу узајамне професионалне подршке, подстицајући наставнике да се посјећују, сусрећу и расправљају о важним темама, дијеле знања и искуства и уче једни од других. - Организује пријем и пружа подршку приправницима у процесу увођења у рад, сарадње са ментором и праћења напредовања.
<p>7. РАД У СТРУЧНИМ ОРГАНИМА И ТИМОВИМА НА НИВОУ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНЕ УСТАНОВЕ И ВАН ЊЕ</p>	<p>7.1. Учешће у раду стручних и савјетодавних органа васпитно-образовне установе</p> <p>7.2. Учешће у раду тимова на нивоу васпитно-образовне установе</p> <p>7.3. Учешће у раду професионалних тијела и организација ван васпитно-образовне установе</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Учествује и активно доприноси раду стручних и савјетодавних органа у васпитно-образовној установи; подстиче тимски рад, размјену информација, заједничко планирање и усаглашено дјеловање у раду са ученицима и породицама. - Учествује у раду различитих тимова и група које реализују активности усмјерене ка унапређењу квалитета и промоцији рада васпитно-образовне установе; учествује у припремама и реализацији манифестација, хуманитарних и других волонтерских акција, које доприносе учењу и повезивању свих учесника образовно-васпитног процеса у и ван установе. - Учествује у раду мултисекторског тима у оквиру програма "Брига о дјечи – заједничка одговорност и обавеза" ради обезбјеђивања сигурног и подстицајног окружења за раст и развој дјете. - Пружа помоћ другим стручњацима и дијели своје знање и искуство како би подржао развој установе, те васпитања и образовања у целини. - Сарађује са стручњацима, удружењима и институцијама ван васпитно-образовне установе у реализацији пројеката, истраживања, организацији стручних скупова и сл. Даје свој допринос раду удружења педагога, као и раду различитих реформских и других професионалних група и тијела основаних са циљем унапређења струке и васпитно-образовне праксе. - Помаже у организацији и ефикасном функционисању Савјета родитеља и Савјета ученика, осигуравајући једнаку партиципацију и уважавање ставова, мишљења и иницијатива родитеља и ученика у раду васпитно-образовне установе - Несебично преноси знања и помаже у практичном усавршавању студената и приправника (менторски рад)

СТАНДАРД РАДА

ПСИХОЛОГ

ОПИС ЗАНИМАЊА / КЉУЧНИ ПОСЛОВИ И ПОТРЕБНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

ОПИС ЗАНИМАЊА

Психолог је стручни сарадник који у вршењу своје професионалне дјелатности поштује принципе хуманистичког и холистичког приступа кроз примјену адекватно стечених знања и вјештина из фундаменталних и примјењених области психологије, а примарно из школске, развојне и социјалне психологије.

Крајњи исход психолошке дјелатности у васпитно-образовној установи је усмјерен ка приоритетном остваривању најбољих интереса дјетета. Тежиште рада психолога је усмјерено ка препознавању, разумијевању и објашњењу ученикових потреба и понашања, те пружању различитих видова психолошке подршке у оптимизацији ученикових стања и понашања. Психолог, кроз тимски рад, анализира, предвиђа, осмишљава, подстиче и усмјерава развој васпитно-образовне дјелатности установе, тако да она буде у потпуности усклађена са потребама и развојним потенцијалима ученика. Рад психолога са наставницима и родитељима је фокусиран на њихово осposобљавање за разумијевање ученикових потреба и понашања. Психолог ради на изградњи партнерских односа и квалитетне сарадње са родитељима кроз психоедукативну подршку и подстицај на активније укључивање родитеља у живот васпитно-образовне установе. Доприноси да односи у васпитно-образовној установи буду утемељени на правима и одговорностима, повјерењу, поштовању и прихватању и кроз властити примјер промовише тимски рад, ефективну комуникацију и поштовање права и одговорности на послу. Сагледавајући потребе ученика, њихових родитеља и наставника, у партнерску сарадњу укључује представнике других институција и организација (здравствених, социјалних, безбједносних, културних, спортских и др.) с циљем стварања позитивних ефеката процеса социјализације на развој ученика.

Психолошку подршку психолог може да врши индивидуално и групно, самостално и у сарадњи са другим стручним сарадницима у васпитно-образовној установи. Психолог користи савремена знања и адекватну едукованост за вршење психолошке процјене дјечије зрелости, дјечијег когнитивног и социоемоционалног развоја, развоја личности, мотивације, социјалних вјештина, ставова и интересовања како би на ефективан и ефикасан начин допринио развоју, напредовању и постигнућима сваког дјетета/ученика у различитим развојним фазама. Психолог пружа подршку ученицима у постизању бољег школског постигнућа и успјеха кроз идентификовање специфичних потешкоћа у учењу: проблема са усмјеравањем пажње и одржавањем концентрације, мотивацијом за учењем, кориштење непримјерених стратегија учења и савладавању испитне анксиозности, а у сарадњи са другим стручним сарадницима у васпитно-образовној установи. Психолог пружа психолошку подршку надареној дјечи/ученицима кроз препознавање надарености и развој програма за подстицање њихових способности. У сарадњи са другим стручним сарадницима и наставницима психолог препознаје проблеме у понашању и вршњачким односима дјече/ученика и развија, реализује и евалуира програме превенције друштвено непожељних и неприхватљивих понашања, програме јачања самопоуздања, самопоштовања и социјалних вјештина дјече/ученика. Психолог кроз стручне консултације пружа подршку наставницима за спровођење оваквих програма са ученицима. Психолог учествује и спроводи кризне интервенције у васпитно-образовним установама у случајевима када се ученицима догоде тешки трауматски догађаји (нпр. смрт блиског члана породице, развод родитеља) и различити облици насиља.

У вршењу психолошке дјелатности психолог се користи научнозаснованим психолошким методама и техникама рада. Све послове обавља у складу са Етичким кодексом психолога, чува дигнитет струке и промовише психологију у образовно-васпитној систему.

КЉУЧНИ ПОСЛОВИ И КОМПЕТЕНЦИЈЕ

ГРУПЕ ПОСЛОВА	КЉУЧНИ ПОСЛОВИ	КОМПЕТЕНЦИЈЕ Психолог је компетентан да:
1. РАД СА УЧЕНИЦИМА	1.1. Психолошка процјена ученика 1.2. Планирање рада са ученицима 1.3. Психолошко-савјетодавни рад са ученицима (индивидуални и/или групни) 1.4. Превентивни рад са ученицима 1.5. Рад са ученицима са посебним васпитно-образовним потребама 1.6. Рад на професионалној оријентацији ученика 1.7. Подршка раду ученичких организација	<ul style="list-style-type: none"> - У свом раду користи релевантне психолошке технике за процјенивање способности и особина, као и за праћење развоја, усмјеравање и напредовање ученика почев од уписа у васпитно-образовну установу, обрађује податке и добијене резултате користи у складу са Етичким кодексом психолога и у најбољем интересу ученика. - Користећи резултате урађених анализа и из њих проистеклих мјера и препорука, израђује планове: рада у одјељенској заједници, индивидуалног и групног рада са ученицима, индивидуалног плана бриге за ученика, рада са ученицима са сметњама у развоју, рада са талентованом и надареним ученицима. - Користећи знања из фундаменталних и примјењених области психологије идентификује узроке различитих облика неприлагођеног понашања, проблема у учењу, емоционалне и/или породичне потешкоће, потешкоће у односу са вршњацима или уопште у социјализацији и кроз савјетодавно-инструктивни рад помаже ученицима да их савладају. - По потреби спроводи интервенције у кризи на индивидуалном нивоу, на нивоу одјељења и на нивоу школе. - По потреби као партнере укључује родитеље, наставнике, одјељенског старјешину, вршњаке или неку другу организацију и/или институцију у рад са учеником. - Предлаже мјере за превазилажење идентификованих проблема и појава, учествује у њиховом спровођењу и у евалуацији исхода. - Користећи психолошке радионице, тематска предавања, индивидуалне или групне разговоре са ученицима или друге методе рада, превентивно дјелује на појаву било којег облика насиља, злостављања и занемаривања, превенцији ризичних понашања, затим програма за развијање толеранције, емпатије, ненасилног рјешавања сукоба. - Континуирано упознаје ученике са улогом психолога у васпитно-образовној установи. - Помаже ученицима у изградњи социјалних вјештина, јачању самопоуздања и самопоштовања.

		<ul style="list-style-type: none"> - Промовише поштовање различитости, толеранцију и недискриминацију, утичући на развијање оптималног амбијента за очување физичког и менталног здравља и достојанства сваког ученика. - Идентификује узрочнике ниског степена мотивације и неподстицајне радне атмосфере, с циљем превенирања лошег успјеха у школи. - У сарадњи са члановима тима учествује у идентификацији ученика са сметњама у развоју и талентоване и даровите дјеце/ученика, њихових потреба, континуирано прати њихов развој и постигнућа и учествује у осмишљавању активности за подстицање њихових способности и вјештина. - Доприноси стварању инклузивне климе у васпитно-образовној установи. - У сарадњи са члановима тима учествује у изради и реализацији програма професионалне оријентације ученика и пружа савјете у погледу могућих избора професионалног усмјерења. - У сарадњи са члановима стручне службе, организује и усмјерава рад ученичких организација у школи.
2. РАД СА РОДИТЕЉИМА	<p>2.1. Психолошко-савјетодавни рад са родитељима (индивидуални и/или групни)</p> <p>2.2. Едукативна подршка родитељима</p> <p>2.3. Планирање рада са родитељима</p> <p>2.4. Рад са родитељима ученика са посебним васпитно-образовним потребама</p> <p>2.5. Подршка у раду Савјета родитеља</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Информише родитеље о улози и задацима психолога у васпитно-образовној установи, као и о додатним облицима подршке, у васпитно-образовној установи и заједници, на основу идентификације потреба њихове дјеце. - Прикупља од родитеља податке који се тичу учениковог развоја и услова живота, с циљем упознавања и праћења. - Информише и савјетује родитеља у циљу стицања вјештина за успјешно подстицање способности и постигнућа њиховог дјетета, а на основу процјене потреба и интересовања. - Саопштава резултате тестирања дјетета/ученика. - Савјетодавно ради са родитељима чијој дјечи је одређен појачан васпитни рад. - Истиче начело повјерљивости добијених података и уважава права и одговорности родитеља. - Реализује едукативне активности које се тичу развојних и других потреба њихове дјеце, помажући родитељима да их препознају, разумеју и савјетује их како да се понашају у односу на њих. - Обавља психоедукацију родитеља о значајним темама за унапређење родитељских компетенција у савременом добу. - У сарадњи са осталим члановима тима информише родитеље о програму професионалне оријентације ученика и ради на оснаживању улоге родитеља у даљем избору професионалних усмјерења ученика. - Користећи резултате урађених анализа и из њих проистеклих мјера и препорука, израђује планове савјетодавног рада са родитељима и едукативне подршке родитељима, а у сарадњи са члановима тима планове рада са родитељима талентованих и даровитих ученика и рада са родитељима ученика са сметњама у развоју. - У сарадњи са члановима тима упознаје родитеље талентованих и надарених ученика са њиховим потребама и пружа им подршку. - У сарадњи са члановима тима континуирано сарађује са родитељима ученика са сметњама у развоју, благовремено их информише о напредовању њиховог дјетета, пружа им подршку и усмјерава их како да адекватно одговоре потребама дјетета. - У сарадњи са члановима стручне службе доприноси раду Савјета родитеља. - Подстиче и усмјерава учешће родитеља у животу и раду васпитно-образовне установе и развој партнерства породице и васпитно-образовне установе.

3. РАД СА НАСТАВНИЦИМА	<p>3.1. Психолошко-саветодавни рад са наставницима (индивидуални и/или групни)</p> <p>3.2. Пружање подршке наставницима у раду са ученицима са посебним образовно-васпитним потребама</p> <p>3.3. Едукативна подршка наставницима</p> <p>3.4. Планирање рада са наставницима</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Саветује наставнике како да подстичу развој емоционалних и социјалних компетенција код ученика. - Помаже им у избору метода образовно-васпитног рада и учења у односу на индивидуалне потребе ученика. - Промовише различите методе које подстичу развој креативности и учешће ученика у образовно-васпитном раду. - Сарађује са наставницима у идентификовању ученика са сметњама у развоју, талентованих и надарених ученика и даје им подршку. - Саветује наставнике приправнике о стратегијама ефикасне комуникације са свим учесницима образовно-васпитног процеса. - Пружа подршку наставницима да препознају индикативне облике понашања ученика и помаже им приликом уноса у законском предвиђене обрасце - Пружа подршку наставницима у раду са родитељима. - Пружа стручну помоћ тиму који учествује у изради индивидуалних/индивидуализованих образовних програма у складу са способностима ученика. - Упознаје наставнике са карактеристикама ученика са сметњама у развоју и талентованих и надарених ученика и предлаже поступке које доприносе њиховом даљем расту и развоју; - Организује предавања или радионице из релевантних области психологије. - Подстиче толеранцију како у односу према ученицима тако и у односу према другим запосленим у васпитно-образовној установи. - Саветује наставнике о стратегијама за ефикасно управљање групом ученика, стратегијама ефикасне комуникације са ученицима, родитељима и наставницима и упућује их на узрасне карактеристике дјеце/ученика. - Користећи резултате урађених анализа и из њих проистеклих мјера и препорука, израђује планове: саветодавног рада са наставницима и едукативне подршке наставницима.
4. ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ, ДОКУМЕНТОВАЊЕ И АНАЛИТИЧКО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД	<p>4.1. Израда програма рада</p> <p>4.2. Вођење психолошке документације</p> <p>4.3. Учешће у истраживачким пројектима</p> <p>4.4. Осмишљавање и коришћење психолошких мјерних инструмената</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Израђује властити годишњи програм рада и мјесечне/оперативне програме рада. - Учествује у изради појединих дијелова годишњег програма рада васпитно-образовне установе. - Учествује у изради развојног плана школе. - Континуирано води и ажурира сву релевантну документацију за рад психолога у васпитно-образовној установи. - Истражује образовно-васпитну праксу, са посебним акцентом на специфичности ученика и наставника, те у складу са тим осмишљава и реализује истраживања/пројекте. - Учествује у истраживањима других установа/организација које се баве образовно-васпитним подручјима. - За процјену и задовољење образовних, психолошких, социјалних и професионалних потреба ученика, ученика са сметњама у развоју и талентованих и надарених ученика израђује и користи упитнике, анкете и скале процјене.
5. ПРОФЕСИОНАЛНИ РАЗВОЈ И ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА РАДА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНЕ УСТАНОВЕ	<p>5.1. Професионални развој</p> <p>5.2. Учешће у процесу самоевалуације и самовредновања рада васпитно-образовне установе</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Планира и реализује сопствени професионални развој користећи разне формалне и неформалне начине усавршавања (прати стручну и научну литературу, укључује се у одговарајуће облике професионалног развоја који унапређују рад психолога, укључује се у домаће и међународне пројекте из области развојне и школске психологије, похађа стручне скупове и учествује у њиховом раду, израђује и ажурира документацију о свом професионалном развоју). - У сарадњи са педагогом помаже наставницима при избору теме за стручно усавршавање, сугеришући оне теме које могу унаприједити квалитет њиховог образовно-васпитног рада. - У сарадњи са члановима тима доприноси процесу самовредновања рада васпитно-образовне установе, предлаже мјере чији је циљ унапређивање образовно-васпитног рада и прати њихову реализацију. - Врши евалуацију сопственог рада и постигнућа у циљу унапређивања свог професионалног развоја.

6. РАД У СТРУЧНИМ ОРГАНИМА, ТИМОВИМА И САРАДЊА СА ДРУШТВЕНОМ СРЕДИНОМ	6.1. Рад у стручним органима 6.2. Рад у тимовима 6.3. Сарадња са друштвеном средином	<ul style="list-style-type: none"> - Учествује и конструктивно доприноси раду стручних органа васпитно-образовне установе. - Учествује и доприноси раду струковних удружења. - Учествује и конструктивно доприноси раду тимова у васпитно-образовној установи који се формирају с циљем остваривања одређених задатака или програма. - Учествује у раду мултисекторског тима у оквиру програма “Брига о дјечи – заједничка одговорност и обавеза” ради обезбјеђивања сигурног и подстицајног окружења за раст и развој дјецe. - На основу урађених анализа и потреба учествује у изради планова рада тимова и њиховој реализацији и евалуацији. - Сарађује са релевантним стручним институцијама, локалном заједницом, медијима и широм друштвеном средином за остваривање циљева образовно-васпитног рада и добробити ученика. - Несебично преноси знања и помаже у практичном усавршавању студената и приправника (менторски рад)
---	--	--

СТАНДАРД РАДА

СОЦИЈАЛНИ РАДНИК

ОПИС ЗАНИМАЊА / КЉУЧНИ ПОСЛОВИ И ПОТРЕБНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

ОПИС ЗАНИМАЊА

Социјални радник, самостално и у сарадњи са другим професионалцима, помаже ученицима, родитељима и наставницима у превазилажењу социјалних и породичних проблема, у отклањању или ублажавању различитих врста угрожености и ризика који осујећују ученика у његовом развоју. Својим активностима непосредно утиче на социјални развој, образовање и васпитање ученика, те им пружа подршку и конкретну помоћ у рјешавању проблема који их онемогућавају да постигну успјех. Користећи своја знања, научно проверене и утемељене методе, вјештине, технике и етичке принципе струке, у непосредном контакту са ученицима и родитељима, социјални радник идентификује проблеме, ради на њиховом отклањању или ублажавању, те превентивно дјелује како би дао допринос креирању сигурног, подстицајног и инклузивног окружења за несметан раст и развој сваког ученика. Савјетодавним радом оснажује родитеље да адекватније одговоре родитељском задатку, а наставнике да сагледају шири контекст у којем дјеца одрастају, а који је од утицаја на школска постигнућа. Познаје и примјењује законске процедуре из области заштите дјецe и породице, те законске оквире које се тичу социјалног и образовно-васпитног рада.

Социјални радник у васпитно-образовној установи остварује циљеве и задатке свог рада подстицањем – активирањем унутрашњих чинилаца у васпитно-образовној установи и њиховим повезивањем са чиниоцима ван установе – породицом, одговарајућим институцијама и институцијама, као и појединцима и групама грађана у ужој и широкој социјалној средини, који могу допринијети побољшању квалитета животних и радних услова ученика и свестраном развоју његове личности

КЉУЧНИ ПОСЛОВИ И КОМПЕТЕНЦИЈЕ

ГРУПЕ ПОСЛОВА	КЉУЧНИ ПОСЛОВИ	КОМПЕТЕНЦИЈЕ
1. РАД СА УЧЕНИЦИМА	1.1. Индивидуални и групни савјетодавни рад са ученицима 1.2. Идентификовање ученика у ризику и пружање подршке и помоћи 1.3. Планирање и израда индивидуалног плана за ученика 1.4. Планирање и предузимање конкретних активности и интервенција на превазилажењу или ублажавању неповољних околности за ученике 1.5. Документовање рада са ученицима	Социјални радник је компетентан да: <ul style="list-style-type: none"> - Идентификује ученике под ризиком, препознаје приоритетне проблеме, планира и дјелује у складу са овлашћењима и правилима струке социјалног рада. - Савјетодавним радом оснажује и помаже ученицима у њиховом расту и развоју и превладавању стресних ситуација изазваних породичним приликама, здравственим стањем, социопатолошким понашањем или другим специфичностима. - Организује, унапређује и подстиче добровољне социјално-хуманитарне активности ученика. - Доприноси стварању сигурног окружења у којем ученици бораве и развија позитивну климу у васпитно-образовној установи. - Доприноси социјалном укључивању ученика са потешкоћама у развоју, те њиховој потпуној инклузији у редовном школовању, упознајући ученике, наставнике и родитеље са важним информацијама из области инклузивног образовања. - Брзо и ефикасно реагује у кризним ситуацијама водећи рачуна о сигурности и најбољем интересу дјетета. - Пружи помоћ у прилагођавању ученика у васпитно-образовној установи и развијању социјалних вјештина ученика. - Разумије и поштује етичке принципе у раду са ученицима и њихова права. - У складу са препознатим потребама израђује стручна мишљења, социјалне анамнезе и извјештаје. - Континуирано и одговорно евидентира свакодневне активности.

2. РАД СА ПОРОДИЦОМ	<p>2.1. Индивидуално и групно информисање и савјетовање</p> <p>2.2. Планирање и предузимање конкретних активности/интервенија на унапређењу социјалног положаја и породичног функционисања и помоћ у отклањању и ублажавању тешкоћа</p> <p>2.3. Укључивање родитеља у активности васпитно-образовне установе (социјалне акције, пројекти, ваннаставне активности, професионална оријентација)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Прати, примјењује и родитеље информисања о законским и подзаконским прописима који уређују област образовања и васпитања. - Редовно и на адекватан начин информисање породицу о чињеницама и појавама у вези са ризичним понашањима ученика. - Савјетодавним радом дјелује на унапређење родитељских вјештина. - Пружи стручну помоћ у вези са остваривањем права из области социјалне и дјечије заштите повезујући родитеље са другим системима заштите. - Пружи јасне и прецизне информације у вези са процјеном и усмјеравањем дјете и омладине са сметњама у психофизичком развоју. - Посредује, лобира и заступа породицу код остваривања права у ситуацијама када породица сама није у могућности. - Непосредно се обраћа надлежној институцији за помоћ и заштиту породице или њених појединих чланова. - Да препозна и уважава специфичности различитих породица и релација унутар њих и у складу са тим бира технике и поступке у савјетовању. - Разумије и поштује етичке принципе социјалног рада и примјењује их у свом раду.
3. АНАЛИТИЧКО ИСТРАЖИВАЧКИ И ПРЕВЕНТИВНИ РАД	<p>3.1. Праћење и анализа социјалних услова, потреба и ризичних понашања ученика</p> <p>3.2. Учешће у истраживањима од интереса за васпитно-образовну установу и заједницу</p> <p>3.3. Превентивно дјеловање</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Прикупља, анализира и обрађује податке добијене самостално или у комуникацији са наставницима, другим стручним сарадницима школе, родитељима, ученицима, другим институцијама и организацијама. - Осмишљава активности и спроводи истраживања за добробит дјете и активности на јачању превентивног рада у школи. - Препознаје значајне теме и у складу са потребама, узрастом и интересовањима ученика креира и реализује превентивне активности. - Доприноси самовредновању квалитета рада васпитно-образовне установе, креирању извјештаја о самовредновању и предлагању мјера за побољшање квалитета из дјелокруга свога рада.
4. ПЛАНИРАЊЕ РАДА, САРАДЊА СА НАСТАВНИЦИМА И СТРУЧНИМ ОРГАНИМА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНЕ УСТАНОВЕ	<p>4.1. Учешће у изради годишњих аката васпитно-образовне установе из домена свог рада</p> <p>4.2. Израда годишњег плана и програма рада социјалног радника</p> <p>4.3. Индивидуално и групно информисање и савјетовање наставника</p> <p>4.4. Учешће у организовању тимова и тимском раду у васпитно-образовној установи</p> <p>4.5. Учешће у раду сједница стручних органа у школи</p> <p>4.6. Рад у мултисекторском тиму</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Учествује у изради стратешких докумената школе (годишњи програм рада школе, развојни план, правилници, протоколи и слично). - Израђује ефикасан и остварив годишњи план и програм рада. - Препознаје значај тимског рада и сарадње у циљу унапређења квалитета образовно-васпитног рада, истовремено развијајући своје личне и професионалне компетенције за тимско дјеловање. - Ради ефикасно у тиму и мотивише наставнике на заједничко дјеловање. - Континуирано сарађује са наставницима и одјељенским старјешинама ученика у ризику и размјењује информације. - Савјетује наставнике с циљем препознавања и разумијевања фактора који утичу на школска постигнућа и понашање ученика (културолошки, социоекономски, породични, здравствени и др.) и пружа подршку у примјени Листе за систематизовање наставничких опсервација. - Информисање и савјетује наставнике у вези са препознавањем и пријављивањем злостављања и занемаривања дјете, вршњачким насиљем, актуелним законским прописима из области заштите породице и дјете и др. - Учествује у раду мултисекторског тима у оквиру програма "Брига о дјети – заједничка одговорност и обавеза" ради обезбјеђивања сигурног и подстицајног окружења за раст и развој дјете. - Осмишљава и реализује информативно-савјетодавни састанак са наставницима у вези са безбједности и заштитом ученика и другим актуелним темама. - Препознаје и залаже се за најбољи интерес ученика на сједницама стручних органа. - Активно учествује у раду и даје стручни допринос Савјету ученика и Савјету родитеља. - Учествује у раду сједница Наставничког вијећа, одјељенских вијећа, даје мишљење и приједлоге за рјешавање васпитно-образовних проблема, информисање стручне органе о резултатима спроведених истраживања и анализа. - Обавља све послове и обавезе из дјелокруга свога рада произашле из реализације програма рада мултисекторског тима Брига о дјети, заједничка одговорност и обавеза.

5. САРАДЊА СА ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ И ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА	5.1. Сарадња са професионалцима, институцијама и организацијама на нивоу локалне заједнице и шире 5.2. Иницирање и учешће у пројектним активностима и истраживањима	<ul style="list-style-type: none"> - Континуирано развија партнерство и сарадњу са стручним радницима из других установа и система за добробит ученика и васпитно-образовне установе. - Остварујући сарадњу са различитим субјектима у локалној заједници осигурава остваривање права ученика и заштиту њихових интереса. - Доставља информације о ученицима у складу са природом проблема поштујући принцип етичности. - Иницира и остварује сарадњу са другим субјектима у заједници који могу допринијети раду школе (институцијама, установама, организацијама и појединцима у заједници). - Познаје и разумеје обим дјеловања и надлежности других институција и организација од значаја за дијете и породицу. - Учествује у пројектима, социјалним акцијама и другим активностима других организација и заједница када се ради о питањима релевантним за школу и ученике.
6. РАЗВОЈ ПРОФЕСИОНАЛНИХ ВЈЕШТИНА И ЗНАЊА	6.1. Континуирано стручно усавршавање 6.2. Праћење развоја и иновација у социјалном раду кроз савремену литературу, едукације, учешће на семинарима и др. 6.3. Континуирано праћење промјена у прописима који се односе на области дјеловања социјалног рада и образовања и васпитања	<ul style="list-style-type: none"> - Евалуира сопствену праксу и остварене резултате на основу објективних показатеља ради планирања свог професионалног развоја. - Примјењује концепт цјеложивотног учења, прати савремене промјене у теорији и пракси социјалног рада. - Користи формалне, неформалне и информалне прилике за професионални развој, у складу са процијењеним потребама. - Учествује у формалним и неформалним облицима размјене искуства и сарадње са другим професионалцима у циљу јачања властитих компетенција. - Несебично преноси знања и помаже у практичном усавршавању студената и приправника.

СТАНДАРД РАДА

ДЕФЕКТОЛОГ / СПЕЦИЈАЛНИ ЕДУКАТОР – РЕХАБИЛИТАТОР

ОПИС ЗАНИМАЊА / КЉУЧНИ ПОСЛОВИ И ПОТРЕБНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

ОПИС ЗАНИМАЊА

Улога и обавеза стручног сарадника дефектолога / специјалног едукатора – рехабилитатора је да подстиче и усмјерава развој ученика са развојним тешкоћама, сметњама и дисхармонијама, полазећи од његовог тренутног нивоа, уважавајући његове способности, капацитете и потребе, до максималне остварености урођених потенцијала.

Самостално, али и са другим стручним сарадницима и наставницима планира, припрема и реализује активности дијагностичко-корективног рада и учења и поучавања, ослањајући се на општа и специјализована знања, вјештине и способности неопходне за ефикасну едукацију и рехабилитацију ученика.

Тимским радом у школи и сарадњом са породицом и заједницом креира безбједно, стимулативно и инклузивно окружење, подстичући узајамну подршку и уважавање различитости, те обезбјеђује неопходне предуслове за адекватан развој ученика. Пружа стручну подршку наставницима и родитељима ученика у вршењу професионалних, односно родитељских обавеза и дужности.

Стручни сарадник дефектолог / специјални едукатор – рехабилитатор осмишљава, одабира и примјењује поступке, методе и стратегије у превенцији, дијагностици и корекцији различитих облика посебних потреба ученика, односно тешкоћа и сметњи у развоју, као и праћењу и документовању развоја и напредовања.

Анализира властити рад, али и друге сегменте рада и живота школе са циљем унапређивања квалитета. Континуирано учи и унапређује своје професионалне компетенције и доприноси развоју школе и професије у цјелини. У свом раду руководи се етичким принципима професије, поштује прописана правила и процедуре и увијек дјелује у најбољем интересу сваког ученика.

КЉУЧНИ ПОСЛОВИ И КОМПЕТЕНЦИЈЕ

ГРУПЕ ПОСЛОВА	КЉУЧНИ ПОСЛОВИ	КОМПЕТЕНЦИЈЕ Дефектолог / специјални едукатор – рехабилитатор је компетентан да:
1. ПЛАНИРАЊЕ, ПРОГРАМИРАЊЕ И ПРИПРЕМАЊЕ ЗА НЕПОСРЕДАН РАД	1.1. Израда годишњег и оперативних планова и програма рада дефектолога / едукатора – рехабилитатора 1.2. Планирање и програмирање и припремање непосредног рада са ученицима 1.3. Израда плана и програма рада са наставницима и родитељима 1.4. Израда и одабир дијагностичких и дидактичких материјала	<ul style="list-style-type: none"> - Изради глобални план и оперативне програме рада обухватајући све сегменте дјелокруга свога рада, наводећи очекиване циљеве, временску динамику и људске и материјалне ресурсе. - Изради едукативно-рехабилитацијски и корективни програм за сваког ученика поштујући врсту и степен тешкоће или сметње, индивидуалне потенцијале ученика, а у складу са принципима струке. - На основу дефинисаних потреба изради програм сарадње са родитељима чија ће реализација оснажити њихове супортивне капацитете. - Изради програм сарадње са професионалцима у школи у циљу јачања њихових компетенција за препознавање одступања од развоја, разумијевање развојних тешкоћа и сметњи, те планирање, реализацију и праћење и вредновање рада са ученицима. - У складу са утврђеним потребама одабере и планира примјену различитих метода и стратегија рада, примјену различитих материјала и средстава за рад. - Одабере адекватне дијагностичке процедуре и тестове, те самостално израђује инструменте (листе, скале, упитнике) за потребе опсервације, праћења и процјене. - Одабере и планира набавку асистивних технологија у складу са потребама ученика.

2. РАД СА УЧЕНИЦИМА	<p>2.1. Превентивни рад на смањењу ризика да одступања у развоју и тешкоће не прерасту у трајне сметње и допринесу развоју хендикепа</p> <p>2.2. Опсервација, процјена и дијагностика</p> <p>2.3. Реализација едукацијско-рехабилитацијских програма кроз савјетодавни и корективни индивидуални или групни рад</p>	<p>- Раном интервенцијом подстакне развој оних области у којима је уочено одступање од очекиваних норми развоја, те допринесе уједначавању и хармонизацији свих развојних области ученика.</p> <p>- Допрinese јачању самопоуздања и самопоштовања, те развоју позитивне слике о себи без обзира на тешкоћу или сметњу у развоју.</p> <p>- Јача капацитете ученика за живот у ширем социјалном контексту.</p> <p>- Примјењује одговарајуће научно засноване тестове и мјерне инструменте у циљу адекватне и правовремене идентификације и утврђивање тренутног нивоа функционисања.</p> <p>- Спроводи одговарајуће формалне и неформалне процедуре током поступка опсервације и процјене штитећи најбољи интерес ученика.</p> <p>- Примјењујући општи дефектолошки поступак утврди дефектолошки статус ученика.</p> <p>- Примјени општа и специфична знања током едукацијско-рехабилитацијског и корективног рада са ученицима сагледавајући дијете/ученика као јединство био-психосоцијалних потенцијала.</p> <p>- Ефикасно реализује едукацијско-рехабилитацијски и корективни рад са групом ученика.</p> <p>- Савјетодавним радом информише, усмјерава и даје подршку ученицима у процесу професионалне оријентације имајући у виду њихова интересовања и капацитете.</p>
3. САРАДЊА СА ПОРОДИЦОМ	<p>3.1. Инструктивни рад са родитељима ученика.</p> <p>3.2. Савјетодавни рад са породицом ученика</p> <p>3.3. Информисање родитеља о напредовању ученика</p>	<p>- На јасан и инструктиван начин даје упутства и савјете за рад у кућном амбијенту.</p> <p>- На професионалан и прихватљив начин предочи родитељу резултате дијагностичких процедура и процес рехабилитацијско-едукацијског и корективног рада како би усагласили очекивања и будуће активности.</p> <p>- Да препозна и уважава специфичности различитих породица и релација унутар њих и у складу с тим бира технике и приступе у савјетовању.</p> <p>- Кроз групни рад са родитељима развија и јача њихове капацитете за суочавањем и прихватањем животних изазова које носи брига о дјетету са сметњама у развоју.</p> <p>- Прати, примјењује и родитеље информише о законским и подзаконским прописима који уређују област васпитања и образовања.</p> <p>- Редовно и на адекватан начин информише родитеље ученика о напредовању и областима за даље унапређење.</p> <p>- Комуницира са породицом ученика користећи различите писмене и усмене форме.</p>
4. СТВАРАЊЕ УСЛОВА ЗА РАЗВОЈ И УЧЕЊЕ ДЈЕТЕТА/УЧЕНИКА И КРЕИРАЊЕ ИНКЛУЗИВНЕ КЛИМЕ	<p>4.1. Тимски рад и сарадња са професионалцима у васпитно-образовној установи</p> <p>4.2. Учешће у раду стручних органа, тимова и комисија</p> <p>4.3. Савјетодавни-инструктивни рад са наставницима</p> <p>4.4. Савјетодавни рад са ученицима типичног развоја и њиховим родитељима</p> <p>4.5. Сарадња са стручњацима и релевантним установама у локалној заједници</p>	<p>- Препозна значај тимског рада и сарадње у циљу унапређивања квалитета васпитно-образовног рада, истовремено развијајући своје личне и професионалне компетенције за тимско дјеловање.</p> <p>- Својим знањем и вјештинама, а радећи са другима, допринноси рјешавању конкретних проблема и ситуација у сфери инклузивног образовања.</p> <p>- Дијели релевантне информације и предлаже мјере за унапређење васпитно-образовног процеса и школовања ученика са тешкоћама и сметњама у развоју.</p> <p>- Своја специфична знања понуди колегама, ученицима типичног развоја и њиховим родитељима, као и другима уколико процијени да ће допринијети квалитету њиховог живота.</p> <p>- Адекватно преноси знања и упознаје професионалце у школи са специфичностима развојних одступања и јача њихове капацитете у подручју инклузивног образовања и васпитања.</p> <p>- Пружа помоћ наставницима у изради индивидуалног образовног програма заснованог на исходима учења уважавајући тренутни ниво школских постигнућа, интерес и потребе ученика.</p> <p>- Пружа подршку у примјени Листе за систематизовање наставничких опсервација.</p> <p>- Усмјерава наставнике за одабир одговарајућих метода, техника, средстава и стратегија рада за које процјењује да ће допринијети остваривању исхода учења и поучавања.</p> <p>- Пружа помоћ наставницима у креирању оперативних програма заснованих на индивидуализацији наставе и диференцираног поучавања за рад са ученицима чије тешкоће и сметње не доводе до значајног одступања од очекиване развојне линије.</p> <p>- Усмјерава наставнике у одабору техника праћења и вредновања постигнућа ученика и начине евидентирања.</p> <p>- Дијели професионалне ставове и убјеђења са родитељима ученика типичног развоја о равноправности и праву на изједначавање могућности у погледу школовања свих ученика.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Промовише инклузивне вриједности путем различитих активности (радионице намијењене различитим циљним групама, изложбе, обиљежавања значајних датума, информативна предавања и слично). - Мобилише ученике типичног развоја и њихове родитеље за помоћ и подршку ученицима са тешкоћама и сметњама у развоју. - Иницира и остварује сарадњу са различитим установама, организацијама и институцијама и користи ресурсе заједнице у процесу развоја, учења, рехабилитације и унапређења инклузивних пракси. - Учествује у раду мултисекторског тима у оквиру програма "Брига о дјечи – заједничка одговорност и обавеза" ради обебјеђивања сигурног и подстицајног окружења за раст и развој дјете. - Остварујући сарадњу са различитим субјектима у локалној заједници осигурава остваривање права ученика и заштиту њихових интереса.
5. ПРАЋЕЊЕ И ДОКУМЕНТОВАЊЕ РАЗВОЈА И НАПРЕДОВАЊА УЧЕНИКА	<p>5.1. Вођење свакодневне евиденције о свом раду.</p> <p>5.2. Евиденција непосредног рада са ученицима</p> <p>5.3. Евиденција о опсервацији, процјени и напредовању ученика.</p> <p>5.4. Евиденција рада са родитељима и наставницима</p> <p>5.5. Израда стручних мишљења, анализа и извјештаја.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Континуирано и одговорно, на јасан и систематичан начин евидентира свакодневне активности. - Биљежи реализацију програма едукацијско-рехабилитацијског и корективног рада за сваког ученика са освртом на остварени резултат. - Уредно документује све активности процеса опсервације, процјене и праћења напредовања ученика. - Води евиденцију о раду са родитељима и наставницима уз прецизно навођење садржаја рада, датих мјера, препорука и договорених будућих активности. - Допринесе прецизном и квалитетном вођењу васпитно-образовног картона ученика. - Пише налаз и мишљење у складу са стандардима струке. - Изради и презентује извјештај о раду.
6. ПРОФЕСИОНАЛНИ РАЗВОЈ	<p>6.1. Саморефлексија и самоевалуација</p> <p>6.2. Континуирано индивидуално и групно стручно усавршавање.</p> <p>6.3. Сарадња у функцији професионалног развоја.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Евалуира сопствену праксу и остварене резултате на основу објективних показатеља ради планирања свог професионалног развоја. - Израђује индивидуални план стручног усавршавања, заснован на самопроцјени и спољној процјени. - Стиче и проширује знања из струке и других области и примјени савремена достигнућа из области едукације и рехабилитације у свакодневном раду. - Учествује у формалним и неформалним облицима размјене искуства и сарадње са другим професионалцима у циљу јачања властитих компетенција. - Дисеминирањем знања и дијељењем властитог искуства доприноси професионалном развоју других.
7. АКТИВНОСТИ УСМЈЕРЕНЕ НА УНАПРЕЂЕЊЕ И ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА РАДА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНЕ УСТАНОВЕ	<p>7.1. Аналитичко-истраживачки рад</p> <p>7.2. Мултисекторска и интердисциплинарна сарадња</p> <p>7.3. Учешће у праћењу и вредновању квалитета образовно-васпитног рада</p> <p>7.4. Учешће у планирању и програмирању аката васпитно-образовне установе из дјелокруга своје надлежности.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Користећи различите методологије научноистраживачког рада долази до релевантних података и закључака о стању и перспективама едукацијско-рехабилитацијске теорије и праксе. - Врши акциона истраживања на нивоу школе која се тичу инклузије и усмјерена су на унапређење васпитања и образовања ученика са тешкоћама и сметњама у развоју. - Анализира успјех ученика са сметњама у развоју у учењу и владању, као и ефекте ваннаставних активности са циљем предлагања мјера за унапређење. - У односу на уочене потребе појединачних ученика, у сарадњи са другим стручним сарадницима, предлаже план набавке дидактичких средстава и помагала. - Даје приједлоге за богаћење школске библиотеке стручном литературом. - Предлаже организацију ваннаставног рада и оне активности за које процјени да ће ученицима са тешкоћама и сметњама подстаћи развој и дати прилику да искусе осјећај успјеха и задовољства. - Подстиче и усмјерава сарадњу школе са различитим институцијама и установама на локалном нивоу с циљем стварања сигурних и подстицајних услова за раст и развој ученика. - Обавља све послове и обавезе из дјелокруга свога рада произашле из реализације програма рада мултисекторског тима Брига о дјечи, заједничка одговорност и обавеза. - Допринесе самовредновању квалитета рада васпитно-образовне установе, креирању извјештаја о самовредновању и предлагању мјера за побољшање квалитета из дјелокруга свога рада. - Учествује у изради стратешких докумената школе (годишњи програм рада школе, развојни план, правилници, протоколи и слично).